

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.

Issued every day except Sundays
and legal Holidays.

75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 52. — ŠTEV. 52.

NEW YORK, FRIDAY, MARCH 4, 1921. — PETEK, 4. MARCA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

ODMEVI IZ TE MNIH ČASOV

SHARON, MASS. JE PRESENEČEN OD PISEM, V KATERIH SE ZAHTEVA, DA SE VRZE IZ MESTA GOTOVE LJUDI. — PISMA SO NAJBREŽ DELO TAJNE ORGANIZACIJE.

Sharon, Mass. 2. marca. — Tukajšnje mesto je bilo vznemirjeno danes radi pismem, ki so prišla po pošti v roke 150 meščanov in v katerih se označuje gotove prebivalce kot nevedne bivanja v mestu. Navaja se njih dozdevne napake ter priporoča, da se jih izžene iz mesta. Imena vključujejo ona moških in žensk, ki zavzemajo visoko stališče v kraju. Ime nekega moža v občinski službi je bilo natisnato ali podpisano kot ono pisca pisma. Dotični je danes izjavil, da nima nobenega stika s temi pismi.

Oni, ki so dobili ta pisma, so pretekli večer navalili na občinsko hišo, da protestirajo pri občinskem svetu ter našli slednjega ravno pri seji, ko je razpravljal o isti stvari. Nadaljna pisma so prišla danes in dvignili se je nov vihar. Pisma so pisana na vsake vrste papir, a v vsakem slučaju je pismo pisano s strojem. Ime dotičnega občinskega službenika je bilo v nekaterih slučajih pisano, v drugih pa natisnjeno s strojem.

Občinski svet je sklenil izročiti vsa ta pisma, katera je zbral skupaj, zveznim oblastim v Bostonu. Obveščena je bila tudi policija tega mesta, kajti večina teh pismem je bila dana na pošto na South Terminal postaji v Bostonu. Nekateri izmed navedenih ljudi so razpisali nagrade za aretacijo onega, ki je pisal ta pisma.

Domneva se, da so ta pisma delo neke tajne organizacije, ki je bila baje ustanovljena pred kratkim in ki nosi ime: Sharon Vigilance Committee. Glasi se nadalje, da je namen te organizacije oprostiti mesto gotovih nezahvalnih ljudi s tem, da se jih neoprestano izpostavlja v javnosti. V pismih se je glasilo, da bo prišla nadaljna poveljena sličen pismem dne 10. marca.

(Kaj takega je le v Ameriki mogoče).

STALIŠČE NEMŠKE DELEGACIJE

NEMŠKI DELEGATI SO IZJAVILI, DA NIMAJO NIKAKIH ALTERNATIVNIH PREDLOGOV V SVOJEM POZIVU, IZDANEM NA ANGLEŠKO ČASOPISJE.

London, Anglija, 2. marca. — Nemška delegacija, ki se mudi tukaj, zanika na kategoričen način, da ima kak alternativni predlog, katerega naj bi predložila zaveznikom jutri in načelnik nemške delegacije je pojasnil, da nima delegacija nikake polnomoci predlagati druge pogoje, ne da bi se preje obrnila na Berlin.

Ob tem času sta telefon in brzojav na razpolago nemški delegaciji ter se ne pozablja tukaj, da ima nemška vlada, kot vsaka druga ljudska administracija, jemati vpoštev takozvano "domačo fronto". Verjetno je vsled tega, da bo nemška vlada bolj dostopna, kakor hitro bo prepričala svoje ljudi, da se je upirala zaveznikiškim zahtevam. Dosedaj pa še ni bilo opaziti še nobenega znamenja popusta.

Obramba nemškega stališča je bila danes popoldne objavljena v časopisju Londona.

Naši predlogi, — se glasi v tej izjavi, — so lahko zaveznikom v posmeh, vendar pa kažejo veliko resničnejšo smisel realnosti položaja. Ne zvenijo sicer tako lepo kot veliko število milijonov in bilijonov, vendar pa imajo veliko resničnejši stik s produktivnostjo Nemčije. Edini dejanski kapital Nemčije je danes, se je reklo, delavna ura nemškega delavca ter bi ne bilo dobro izjavljati z naše strani, da smo pripravljeni plačati več kot je nemški delavec v stanu producirati.

Da ugotovite to, morate vzeti vpoštev številne vrste faktorjev, med katerimi je tudi zmoglost nemškega delavca do dela po več let trajajočem trpljenju od vojne in blokade. Če potujete v Nemčijo, nikarte preživite vsega svojega časa v Adlonu (najboljši hotel v Berlinu). Pojdite v delavske domove ter sodite sami, če so v stanu delati po deset ur na dan brez upanja na rešitev.

Zapomnite si to: — Če boste ubili voljo nemškega delavca do dela, se bodo razblinili v nič vsi naši predlogi in naj so taki ali taki.

FILIPINSKI GOVERNER JE RESIGNIRAL.

Manila, Filipinsko otočje, 3. marca. — Francis Burton Harrison, generalni guverner Filipinskega otočja bo odpotoval v soboto kot privatni državljani v Združene države. Njegova resignacija je stopila v veljavo, ko je dospel sem podgovornik Charles E. Yeator.

ZANESLJIVO IN HITRO

oskrbuje DENARNA IZPLAČILA v stari domovini in opravlja druge bančne posle

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York

Rojaki, poslužujte se vseh zadevah te slovenske banke, ki je pod stalnem nadzorstvom državnega urada in ima za varstvo \$100,000.00 glavnice in \$50,000.00 rezervnega zaklada.

Frank Sakser, predsednik.

Včeraj smo računali za pošiljavo jugoslovanskih kron po sledečih cenah:

300 kron \$2.35	5,000 kron \$37.25
400 kron \$3.10	10,000 kron \$74.00
500 kron \$3.85	50,000 kron \$365.00
1,000 kron \$7.50	100,000 kron \$720.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar doseže v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York

Zadnja slika ruskega carja, vzeta malo pred njegovo smrtjo v Ekaterinburgu.

PROTI BOLJŠEVIŠKA USTAJA KONČANA

Uradno sporočilo v angleški poslanski zbornici. — Sklenitev miru med Perzijo in Rusijo.

London, Anglija, 3. marca. — Cecil B. Harmsworth, državni podtajnik za zunanje zadeve, je danes sporočil v poslanski zbornici, da se je boljševiški vladi posrečilo zatreti vse revolucionarno gibanje v Moskvi in Petrogradu. Tudi iz balkanskih dežela so prihajala poročila o uporih, toda vse te vesti so se izkazale kot nerresnične.

Iz Helsingsforske poročajo, da je imela ustaja v Petrogradu jako resen značaj, da so jo pa zatrle čete, katere je Trocki poklical pravčasno s fronte. Poroča se nadalje, da se pripravljajo mornarji v Kronstadtu na ustajo.

V Moskvi so zaprli vse znane socialiste in socialne revolucionarje. Kljub temu se pa hoče sovjetska vlada znjimi posvetovati o stvorjenju nove koalicijske vlade.

London, Anglija, 3. marca. — Tukajšnja ruska trgovska delegacija, ki je z boljševiško vlado v Moskvi v direktni zvezi, je objavila naslednje:

— Dobili smo poročilo, da se vrši oficijelna konferenca med zastopniki sovjetske vlade in turškimi nacionalisti. V torek zvečer je bila sklenjena mirovna pogodba med Rusijo in Perzijo.

ZAHTEVE DELA

Washington, D. C., 3. marca. — Ameriška delavska federacija bo predložila novi administraciji naslednje zahteve:

- Zakonodajo, da se zajamči, da ni človeško delo lastninska pravica.
- Odpravo sodnijskih prepovedi v delavskih sporih.
- Dveletno prepoved priseljevanja.
- Večjo uporabo inicijative in referenda.
- Razveljavljenje sklepov sodišč, da so postavbe kongresa neustavne.
- Volitev zveznih sodnikov.
- Sprejem protikombinacijskih in zatvorniških postav.
- Primerna zvezna služba za delavsko posredovanje.

ZAVEZNIKI DALI NEMČIJI ŠTIRI DNI ODLOGA

V slučaju, da se Nemci ne bddo vklonili, bodo zasedle zavezniške čete Ruhr okraj.

London, Anglija, 3. marca. — Nemčiji je bil dan danes rok do ponedeljka popoldne, da sprejme osnovne pogoje, kot so jih uveljavili zavezniki na svoji pariški konferenci.

Nemški delegati so bili informirani od zaveznikiških zastopnikov, da bodo storili zavezniški naslednje neposredne korake, če ne bo Nemčija sprejela teh pogojev:

1. — Zasedenje mest Duisburg, Duesseldorf, Ruhrdorf in Ruhr okraja od strani zaveznikiških čet.

2. — Vsaka zavezniška dežela bo naložila na nemške proizvode take carine kot se ji bo zdelo primerno.

3. — Ustanovljena bo carinska meja ob Renn, pod kontrolo zaveznikov.

Nemška delegacija je bila informirana, da bo edini popust od strani zaveznikov skril dobo plačevanja od 42 let na trideset let.

Berlin, Nemčija, 3. marca. — Bančni krogi ne kažejo nikakega znamenja vznemirjenja vsprico nadaljnega poteka reparacijske konference v Londonu in tudi na borzi ni opaziti nikakega vidnega razburjenja. V obeh krogih prevladuje naziranje, da zavezniki ne razumejo v polni meri nemških protipredlogov, katere je izročil zaveznikom dr. Simons.

POZOR, SLAMNIKARJI!

V soboto točno ob 12. uri se bo vršila v Slamnikarskem domu (Beethoven Hall) na peti vzhodni ulici, izvanredno važna seja, katere se morate vsi udeležiti. Na programu so točke, od katerih je odvisen vaš bodoči dobrobit ter dobiti cele slamnikarske obit. Vsak slamnikar, ki misli kaj na svojo bodočnost, naj se te seje vdeleži.

Nasvidenje torej v soboto točno ob dvanajstih popoldne!

(Adv.)

WILSON SE VDELEŽI VSEH CERIMONIJ

Njegov osebni zdravnik Grayson je v velikih skrbih, češ, da bi mu moglo to škodovati.

Washington, D. C., 3. marca. — Predsednik Wilson je zatrdno sklenil, da se bo vdeležil vseh inavguracijskih cerimonij od začetka do konca. Njegov osebni zdravnik Grayson je v velikih skrbih ter je prepričan, da bo ta napor predsedniku jako škodoval. Rekl so mu, da bi bilo najbolje, če bi ga v stolu prenesli na kapitolske stopnice, toda on je ta predlog odločno zavrnil in pristavil, da hoče iti peš.

Na željo senatorja Hardinga bodo cerimonije v splošnem jako priproste.

Včeraj zvečer je bil Harding s svojo ženo pol ure v Beli Hiši, kjer je bil gost predsednika Wilsona. Pili so čaj in se pogovarjali o navadnih stvareh.

Washington, D. C., 3. marca. — Kljub izrečni želji novoizvoljenega predsednika Hardinga, naj bodo inavguracijske cerimonije tako priproste kot le mogoče, je bilo danes opaziti v Washingtonu veliko prazničnega razpoloženja, kot prevladuje na inavguracijski dan. Ceste so bile polne ljudi kot ponavadi, v hotelih je bilo manj sob na razpolago in vespovsod po Pennsylvania Ave. in dolenjem mestu vihrajo zastave.

Policija v Washingtonu je odredila vse potrebno, da zadržuje ljudske množice ob Pennsylvania Ave., po kateri se bo pomikal sprevod do kapitola.

Kavalerijske čete s forta Myer bodo predstavljale edino spremstvo avtomobilov, v katerih se bodo vozili vdeleženci sprevoda in številne kompanije mornariških mornariških vojakov bodo na straži ob Avenue navzdol.

Prebivalci Washingtona ter oni, ki so doživeli že dosti inavguracij, izjavljajo, da je opaziti velikansko razliko med sedanjim razpoloženjem ter onim, ki je vladalo preje ob takih prilikah. V mesto prihaja sicer dosti tujcev, a pri prejšnjih inavguracijah je bilo skoro nemogoče dobiti prenočišče. Pogreša se tudi številne tribune ob Avenue, s katerih so preje gledali ljudje, ki so bili v stanu plačati ceno, predsedniški sprevod ter nazdravljalji novemu in odhajajočemu predsedniku.

Danes je padel droban dež, a z inavguracijski dan napoveduje vremenski urad bolj mrzlo, a lepo vreme.

MARTENS NI BIL DEPODERTIRAN.

Washington, D. C., 2. marca. — Ludovik C. A. K. Martens, prejšnji ruski sovjetski agent v Združenih državah, ni bil deportiran iz te dežele, pač pa mu je delavski tajnik Wilson dovolil, da sme zapustiti deželo brez izvršenja deportacijskega povelja in sicer v namenu, da se oprosti bodočo administracijo vsakega stika z rusko politiko kot jo je zasledovala sedanja demokratična administracija.

Delavski tajnik Wilson je izjavil v svojem memorandumu, katerega je poslal podtajniku Polku, da bi lahko Martens podaljšal svoje bivanje v deželi, da pa se je temu odpomoglo s tem, da se mu je dovolilo prost povratek v Rusijo na njegove lastne stroške in ne da bi se izvedlo deportacijsko povelje.

Kljub temu pa se glasi, da se Martens ne more vrniti v to deželo brez posebnega dovoljenja, kajti isti razlogi, ki so dovedli do deportacijskega postopanja proti Martensu, bi preprečevali tudi njegovo izkrcanje v tej deželi.

VELIK ODPOR V NEMČIJI

INDUSTRIJALNA ZASTOPSTVA IZJAVLJAJO V ZVEZI S ČASOPISJEM, DA SE JE DOSEGLO VIŠEK PONUDE. — LISTI IZJAVLJAJO, DA JE KAOS BOLJŠI KOT PARISKI PROGRAM.

Berlin, Nemčija, 2. marca. — Način, kako se je nemška predlog sprejelo v Londonu, ni prav nič olajšal pesimizma, s katerim je nemški narod opazoval odhajanje svoje delegacije v London.

Že večkrat je bilo čuti ljudi, ki so že računali z zasedenjem Ruhr okraja, Frankfurt, Manheima in drugih mest in številni so uverili svoje finančne razmere temu primerno. Vseposvods se je svetovalo človeku, naj kupi dolarje, ki so postali običajni predmet spekulacije, kjerkoli je prišlo v Nemčiji do krize.

Med uradniki in politiki ni opaziti niti najmanjšega znamenja oslabiljenja in tudi ne kaže obeno znamenje, da bi bil oslabiljen trdni sklep celega naroda, da ne sprejme pariških pogojev in to brez ozira na posledice, čeprav so prišli nemški predlogi kot veliko presenečenje za Nemce same, kajti pretežna večina ljudi ni domnevala, da bi imela vlada toliko poguma ter predložila te predloge, ki predstavljajo soglasno z nemškim naziranjem le znosno rešitev reparacijskega problema.

Argumente, katere se navaja v izvidu nemških izvedencev, v katerih se razpravlja nemogočnost pariškega programa, se smatra tukaj za nepobitne. Komentarji časopisja skrajne desnice in skrajne levece soglašajo v tej točki popolnoma.

Časopisje levece preti z ustajo proletarijata vseh narodov za slučaj, da bi se uveljavilo suženjstvo nad nemškim delavskim narodom, dočim izjavljajo organi skrajne desnice, da je največji kaos boljši kot pariški program. Listi, ki zastopajo mnenje med tema dvema ekstremoma, zavzemajo nekoliko bolj rezervirano stališče in nekateri izjavljajo, da niso še požgani vsi mostovi in da bi mogoče v Londonu še vedno najti temelj za nadaljna pogajanja.

List Lokal-Anzeiger pravi: — Nemški predlogi, sestavljeni od najboljše informiranih nemških oblasti, so bili sprejeti od angleškega ministrskega predsednika z znamenji nezadovoljstva in razočaranja. Nihče izmed ohih, ki so zasledovali metode Lloyd Georgea v zadnjih par letih, ne bo presenečen, dr. Simons bi bil mogoče deležen povsem drugega sprejema, če bi njegovi predlogi temeljili na pariškem programu, a v takem slučaju bi ne predstavljali soglasnega sklepa nemškega naroda, da se ne bo podvrgel suženjstvu. Celotni njegovih predlogov samih pa bi ne smatral pred enim letom noben Nemec mogočim.

Vzdržati se bomo za enkrat podrobne kritike, a toliko moramo priznati, da se je naše izvedence zavidalo radi njih presenetljivega optimizma. Tudi njih kalkulacije temelje na velikanski gori bilijonov, ki je zrastle v domišljivi finančni diletantov v Parizu, a razlika obstaja le v tem, da so naši izvedenci skrepli fantastičnih 226.000.000.000 na sedanjo vrednost, ki predstavlja soglasno s francoskimi finančniki petdeset tisoč milijonov zlatih mark. Na ta način je naša vlada na velikodušen način sprejela račun, katerega so predložili zavezniki brez ozira na naš obupni položaj.

Soglasno z dr. Simonsom pa so ta načrt sestavili najboljše glave v Nemčiji ter je vsled tega vreden vsega upoštevanja. Ker pa temelji na bodočem izboljšanju našega ekonomskega položaja, se ne moremo vzdržati pripombe, da se stavlja pretirano zaupanje v delavno silo našega naroda. Na vsak način pomenjajo naši predlogi generacijo pomanjkanja in stradanja za nas vse. Če bo londonska konferenca zavrnila te predloge, bo storila to radigate, ker nas hočejo zavezniki uničiti, kajti dokler živimo, se nas bodo bali.

Če je stvar taka, potem mora imeti zlo svoj tek in "večni mir", za katerega so nas združili, bo zavzel obliko angeljev osvetnikov ter jih zadušil v splošnem kaosu.

Nemški narod, ki je klical dr. Simonsu od njegovega odpotovanju v London z bilijon glasovi: — Stoj trdno! — bo moral sedaj pokazati svojo lastno vztrajnost vsprico najtežjih okolščin. Gledati bomo morali v zrelo najtežjih topov-sovražnika.

NOVI AMERIKI POSLANIK V ANGLIJI.

Washington, D. C., 4. marca. — Iz zanesljivega vira se je dognalo, da je George Harvey pripravljen sprejeti mesto ameriškega poslanca v Londonu.

KONEC ŠTRAJKA V ITALIJI.

Florence, 2. marca. — Danes so se skoraj vsi delavci vrhili na delo. Glavne točke mesta pa še vedno stražijo karabinjerji.

CARUSO SE ZAVEDA NEVARNOSTI.

Pred par dnevi je bil slavni tenorist Caruso že tretje operiran. Zdravniki, ki so bili večeraj pri njem, so izjavili, da se njegovo zdravstveno stanje ni izboljšalo. Bolnik se zaveda nevarnosti ter je premolil celo noč.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem, po ozemlju, ki je zasedeno po italjanski armadi.

Včeraj smo računali za pošiljavo italjanskih lir po sledečih cenah:

50 lir \$2.40
100 lir \$4.20
300 lir \$12.00
500 lir \$20.00
1000 lir \$39.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej.

Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar doseže v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Postal Money Order, ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street, New York

Sodnik Landis kot človek.

Poroča L. G. Edwardson.

(V zadnjem času se je veliko govorilo in pisalo o zveznem sodniku Landisu v Chicagu, ne le raditega, ker ga je hotel kongres postaviti pod obožbo, temveč tudi radi njegovih številnih originalnih odločb. Naslednja črtica prihaja izpod peresa človeka, ki sodnika Landisa dobro pozna. O. ur.)

Kenesaw Landis, sodnik okrajnega sodišča Združenih držav za severni Illinois, je razkritelj prikritih stvari. Njegovo sodišče je pravica zlata jama za informacije. Njegove metode so prav posebnost. Kakorhitro je njegovo zanimanje vzbujeno, ne pozna nikakih meja v svojem izvrševanju. Stvari, ki so presenečale čikaško policijo in državne pravdnike čela leta, postanejo tako priproste kot lekcija iz abecednika, kakorhitro prične sodnik Landis izpraševati priče ter izstavlja pozivnice. Te pozivnice izdaja tako hitro kot strelja strojna puška in nihče ni varen pred njimi, niti bogat, niti ubog.

Sodnik Landis je kalif Harun al Rasid in Chicagu je njegov — Bagdad. On je prijatelj zatiranih in bič zatiralec. Njegovo sodišče zreali vsako življenja v mestu ter je polje čudovitih doživljanj. Njegova glavna lastnost pa je originalnost. Bilo je leta 1907, ko je izvršil skrajno originalno dejanje, da je ukrotil Standard Oil zma. Zjutraj je obsodil Standard Oil družbo na globlo v znesku 29.000.000 in popoldne je mrevaril nekega odušnega posojevalca denarja radi par centov obresti, katere mu je bil dolžan neki ubogi človek. Čela zadeva se je končala s tem, da je sodnik plačal obresti iz svojega lastnega žepa ter rekel odušnemu čifutu, naj izigne izpred njegovega obraza, dokler se ne spozabi ter ga nabije s svojo lastno roko.

Danes zasluhuje mogoče milijone bogatega moža, ki so izginili na skrivnostnem način. Jutri bo mogoče proučeval veliko izsiljevalno zaroto, javno bičal krivce ter ščitil nedolžne žrtve in poplajšnjem bo v teku ene ure dokazal, da obstaja v Chicagu organizirano hazardno igranje, čeprav je policija čela leta zanikavala obstoj take organizacije.

Naravnost čudo je, kako se morejo vse take reči dogajati v sodišču Landisa. Zvezne sodišče je ponavadi najbolj suhoparno polje z ozirom na romantiko, doživljanje, senzacijo ali celo dobra poročila za liste, a osebnost tega sodnika je tako velika, da je njegova sodna dvorana vedno predmet pozornosti. Vsak dan je najti tam nekaj novega in originalnega in oni, ki bi si rad ustvarili sliko življenja v Chicagu, ne more najti boljše mesta za opazovanje kot v sodišču Landisa.

Na tisoče je ljudi, ki bodo radi pričali, da je sodnik Landis razred zase, kadar je treba priti na dno kakšne stvari. Sodniki in odvetniki v Chicagu priznavajo, da je on s svojo neutrujenostjo in radovednostjo in pretrgano stavljenimi vprašanji v stanu spraviti na dan v petnajstih minutah več kot pa kaka komisija v enem mesecu.

Le sedite na tale stolček na moji levi, — pravi sodnik Landis, kadar se približa kaka priča, — in povejte nam vse, kar veste. Prihranili boste čas meni in sebi, če se boste omejili na bistveno. Lahko pa poveste vse na svoj lastni način.

Sodnik se nato skloni naprej ter pričo pozorno posluša. Kmalu spozna, v katero smer gre pričevanje ter prične nato streljati svoja vprašanja, da pride popolnoma na jasno.

Državni pravdniki in zagovorniki sede mirno ter so tihi, kadar vname sodnik Landis kaka pričo v roko. Dobro namreč vedo, da bo dobil informacijo, katero hoče in da je ni pti, kako ustavi ga: — Mogoče bo vprašal pričo njegovemu rodu in imenih prijateljev. Mogoče bo tudi vprašal, kdaj dotičnik ponavadi vstaja zjutraj, kako je spal v pretekli noči in kak je njegov tek. Kakorhitro se priča čuti bolj domačin, pridejo na vrsto druga vprašanja. Landisu se ponavadi posređi dobiti iz priče toliko, da zagovornik odkloni povabilo, da naj nadaljuje z zaslišanjem.

Sodnik Landis zna biti prilizjen kot mačica ter nežen kot polneti vetrič, a zna tudi grmeti in ožigosati z besedami priče in zagovornike. Če je mnenja, da ima opravka s kako krivo prisego ali zaroto med zagovorniki, zapusti mirno svoj sedež ter ostane v svoji sobi po deset ali petnajst minut. Ko se vrne, pride resnica ponavadi na dan ali pa je zarota poražena.

Slučaj bankrotov prinesejo največ človeškega življenja in človeške tragedije v sodno dvorano Landisa. Profesionalni bankroti ali požigalec zatirajo s solzami v obeh, da je nedolžen. Sodnik Landis pa pravi, da mora ali povrniti škodo ali pa romati v ječo.

Na vrsto pride mali uradnik ali delavec kot bankrot, plen odušnih posojevalcev denarja. Številne te hijene so prav tako požrešne kot Shylock in sodnik Landis jih biča kot je bičal Krist menjevalce denarja v templju. Dostikrat poseže v žep ter vrže denar, katerega zahteva oduh, kot bi vrgele kot psu in pove nato prestrašeni nemu in presenečenemu obožencu, da je prost vseh obveznosti in da lahko zapusti sodišče. Sodnik Landis ni bogat človek in ob številnih prilikah so zagovorniki v dvorani prosili, da smejo skupno s sodnikom Landisom prispevati k oproščenju zadolženega človeka iz krempljev oduha.

Nekoč je prišla neka stara igralka, živeča v spominu na tirumfe iz prejšnjih dni in obubožana vsled tega, ker je bilo njeno ime še vedno znano v prodajalnah. Sodnik je našel dosti romantike v njenem življenju ter uravnal zadevo na prijateljski način.

Iz megle pozabljenih dni je prišla pred par let v njegovo sodišče znana mu postava. Bil je to kapitan Edeard Morrison, dedič Morrisonovih milijonov. Ti milijoni so izginili. Sodnik Landis je razkril čudovito poglavje iz čikaškega življenja ter pomogel staremu možu dobiti nazaj njegovo premoženje.

Sodnik Landis je prišel s svojo originalnostjo pred petinpetdesetimi leti v Butler County, Ohio, kjer je dobil ime po neki gori, da se razlikuje od drugih Landisov, ki so bili določeni, da nastopijo v javnem življenju. Dan pred njegovim rojstvom se je vrnil njegov oče iz Državlanske vojne, potem ko je bil ranjen v bitki pri Kenesaw Mountain. Oče, Abraham Landis, je dobil natečilo, naj določi ime za sina.

— Allright, — je rekel, — imenjem ga Kenesaw Mountain Landis in naj postane tako odlični, kot je odlično to ime v zgodovini.

Danes je seveda le še malo ljudi, ki vedo, kaj pomenja ta kraj v zgodovini.

Tako je bilo odločeno, da je dobil bodoči jurist, kot najmlajši izmed sedmih sinov, ime po nekem kraju, meje po sorodniku. — Družina se je pozneje preselila v Indiano. Pet Landisovih fantov je doseglo moško dobo in vsi so bili uspešni v življenju.

Mladi Landis je obiskoval različne šole, delal kot vajenec pri nekem grocerju šest mesecev ter se izuril v stenografiji. Še danes izjavlja, da mu je stenografija odprla pot v bodočnost, kajti spravila ga je v stik s sodišči, kjer je bil poročevalec.

Prišel je obiskovati pravno šolo v Cincinnatiju in Chicagu, kjer je zavrnil svoje študije.

Lotil se je prakse ter bil precej uspešen v njej, ko je predsednik Cleveland poklical generala njegovega očeta kot državnega tajnika v Washington. Ko je prišel tajnik Gresham v Washington, je privedel s seboj mladega Landisa kot privatnega tajnika.

Sodnik Landis govori rad o svojem življenju v Washingtonu in poudarja, da je bil državni tajnik Gresham prvi, ki je odprl državni urad za vse ljudi, kajti hotel je, da ima vsakdo dostop, dočim so bili preje vrata tega urada vedno zaprta ter strogo zastražena.

Po mnenju Landisa je s tem dosegel, da je postal državni departament last ameriškega naroda, ne pa lastnina dela ameriškega naroda.

Tega naziranja je tudi v vsakem drugem oziru. Ko je šel pred-

kratim po cesti na železniško postajo, ga je ustavil neki človek, da mu stisne roko.

— Hočem vam stisniti roko radi načina, kako ste postopali z o-nim mladim bančnikom tatom Careyem, — je rekel priprosti mož. — Ponosni smo na vas tukaj v Chicagu.

— Skušal bom gledati na to, da ne boste razočarani v bodočnosti, — je odvrnil sodnik Landis.

Nato pa se je sodnik Landis obrnil proti piscu te črtice ter vzkliznil:

— Moj Bog, in pripovedujejo mi, da ne tiči nič v odobrenju teh ljudi! Rajše imam, da me smatrajo ljudje njegove vrste kot branilca javnih interesov kot pa ves denar na svetu. Rečem vam, da je največja pozicija, katero more človek doseči na svetu, ona, na katero se ozirajo drugi z odobravanjem. Najbolj podel človek na svetu je oni, ki uničuje vero človeškega bitja v vsako stvar.

Pogovor se je seveda takoj zasukal na vero. Sodnik je rekel:

— Čim starejši postajam, tem bolj me navdaja globoka vera, da vlada Bog svetu. Več skrivnosti je v rasti drevesa, kot jo more obseči človeški duh. Sila, ki je omogočila rast drevesa, lahko stori vse.

Šele zunaj domne dvorane spozna človek resnični značaj moža, kot se nam zreali v njegovih odločbah. On je kot živa žica. Njegovo suho in majhno telo je odeto v obleko, ki visi na njem. V dolgih letih najinega znanstva sem spoznal, da je prav lahko stopiti z njim v stik.

Sodnik Landis ne nosi nobenega nakita, ki bi pričal o osebnih nečimurnosti. Lasje so dolgi, nepočesani in belikot sneg. Na gravi nosi širokokrajni klobuk, ki je zmečkan na vse mogoče načine.

On ljubi svoj dom ter je ponosen na svoja dva otroka, a drugače je ponižen kot deklica. Poročil se je pred petindvajsetimi leti z Miss Winifred Reed iz Ottawe, s katero je živel od tedaj naprej v srečnem zakonu.

Dva otroka sta bila rojena iz te zveze. Major Reed Landis, ki se je udeležil svetovne vojne, je bil eden najboljših ameriških avijatikov ter se glasi, da je izstrelil iz zraka dvajst nemških aeroplanov. Njegova sestra, Mrs. Suzana Phillips, se je poročila pred dvema leti.

Odkar sta se oba otroka poročila, živi sodnik Landis s svojo ženo v Chicagu Beach hotelu, odkoder se mu odpira pogled na Lake Michigan in Jackson Park.

Najljubše knjige sodnika so detektivske povesti in sodnik Landis vam lahko navede posamič vse uspehe Sherlock Holmesa in drugih slavnih detektivov iz povesti. Tudi za naravo se zanima sodnik Landis ter je predvsem dober ribič, kar vedo domačini v Burd's Lake, Wis., kjer ima družina Landis svoj poletni dom.

Glede njegove politike sem bil vedno v dvomu. Šele pred kratkim sem se tako ojačal ter mu stavlil naslednje vprašanje:

— Vi ste demokrat, kaj ne?

— Ne, — je odvrnil sodnik slovesno. — Odkar sem prekinil vse stike s Clevelandovo administracijo, sem bil vedno republikanec.

Bil je predsednik Roosevelt, ki je imenoval Landisa na njegovo sedanje mesto. Kmalu po njegovem imenovanju je rekel eden njegovih prijateljev:

— Čudno, kakšen ženij imate vi Landisi za urade. Štirje med vami so v javnih uradih.

— To ni pravilno rečeno, — je odvrnil sodnik. — Moji trije bratje so v resnici uradniki, a jaz sem služabnik javnosti.

Pogum in neodvisnost Landisa sta razvidna iz naslednjega slučaja:

— Ista vlada, ki plačuje temu možu stradalne plače, zahteva od mene, da ga pošljem v ječo za leta, a mesto let bom napravil mesec in mesto ječnice bo to navaden zapor. Obsodim vas na šest mesecev v poboljševalnico. — Tako je razsodil Landis v slučaju nekega Homer Whiteheada, ki je bil obdožen ponovljenja v zvezni rezervni banki v Chicagu. Obtoženi se je zagovarjal s tem, da ni mogel primerno preživeti svoje družine z zaslužkom, ki je znašal manj kot trideset dolarjev na teden.

Glede odušnih posojevalcev denarja je rekel nekoč:

— Vlonili in tatovi so pravcati genilemi v primeri s temi hijenami, ki izposojajo denar za oduške obresti. Vsak odvetnik, ki je zvezan s takimi ljudmi, ni nič boljši kot so oni sami ter razmišljam o tem, če jim sploh dovolim še nastopati v mojem sodišču.

Edy Savoy - porter-diplomat.

Ko bo novi državni tajnik dospel v svoj urad dne 4. marca, bo našel pohištvo, ki se je nahajalo tam številna leta, še nadaljni kos pohištva, ki pa se razlikuje od slednjega v tem, da je živo.

Ta kos pohištva je Edwar Savoy, majhen črnc - sel, ki je iz leta 1869 odpiral vrata vsakemu državnemu tajniku. Razvenatega je odpiral Eddy vrata vsakemu diplomatu, domačinu ali inozemskemu, ki je prišel v Washington tkom te dobe, da ne rečemo ničesar o tisočih državnikov, napoldržavnikov, politikov in drugih obiskovalcev, ki so prišli v urad državnega tajnika.

O Eddyju se glasi, da pozna obzire in imena večjega števila diplomatov kot katerikoli drugi človek na svetu in da je pravcata živa enciklopedija za informacije katerih se pogosto poslužujejo uradniki departamenta. Njegov izvrsten spomin za imena in obzire je tradicijonen in pripoveduje se številne povesti, kako je spoznal na prvi pogled zastopnike tujih vlad, ki so se vrnili v Washington po odsotnosti desetih ali petnajstih let.

Pokojni Hamilton Fish je dal Eddyju, ki je bil star takrat štiriinajst let, prvo službo v državnem departamentu. To je bilo v času administracije generala Granta. — Ko je prišel Hamilton Fish ml., vnuk tajnika ter kongresnik iz New Yorka, pred kratkim v Washington, je bila ena prvih stvari, katero je storil, da je obiskal Eddyja. Rekel je, da je s tem izpolnil željo svojega očeta in starega očeta.

Celih dvainpetdeset let je pobiral Eddy informacije glede diplomacije in pri tem je bil tako uspešen, da govori in nastopa kot kak diplomat. Ko je izbruhnila v Evropi vojna in so si zastopniki raznih sovražnih držav na vse kriplje prizadevali pridobiti podporo Amerike, je bil takt Eddyja pogosto izpostavljen težkim preizkušnjam. Francoski, ruski, angleški,

nemški in avstrijski poslaniki so neprestano prihajali v državni departament in pogosto se je zgodilo, da so bili njih obiski istočasni. — Problem Eddyja je obstajal v tem da spravi v isto čakalnico le poslanca, ki so bili istega političnega prepričanja.

Ob neki priliki je skušal neki neizkušen vratar spraviti grofa Bernstorffa in ruskega poslanika v isto sobo, a Eddyja se je posrečilo potisniti nemškega diplomata na stran še predno je bila storjena kaka škoda. Eddy je bil ob številnih prilikah tudi izbran za težke in važne naloge, ki niso dišale drugim uradnikom. Tako je bil na primer Eddy, ki je izročil avstrijskemu poslaniku dr. Dumbi njegove potne listine, ko je prišel državni departament do prepričanja, da je nadaljna navzočnost Dumbi nezaželjena in nekaj mesecev pozneje je izvršil isto naloge v zadevi poslanika Bernstorffa.

Poleg znanja in takta pa ima Eddy še nadaljnji kapital v svoji nenavadni zunanosti. On je najmanjši član zbora slov v departamentu ter ima najbolj krive noge v celnem distriktu Columbia. Pripoveduje se, da je Eddy nekoč obiskal neki cirkus v Washingtonu, kjer je bil vajen skakati skozi obroče, je zapustil areno ter pričel skakati skozi noge Eddyja v veliko zabavo vseh navzočih. Kadar stoji Eddy pokone, predstavljajo njegove noge popolni veliki "O".

Ker je preživel večji del svojega življenja med diplomati, si je pridobil neobičajno mero diplomatičnega obnašanja ter diplomatične previdnosti napram ljudem. Ko so ga vprašali, katere državne tajnike, pod katerimi je služil, smatra za najboljše, je odgovoril, da so bili vsi dobri napram njemu in da ni primerno govoriti o njih, ker številni so živi. Rekel je nadalje, da je celo dobro izhajal z Bryanom, čeprav je znano o Eddyju, da je principijelen nasprot-

Iz Jugoslavije.

Poglavje o industriji v Jugoslaviji.

"Naprej" piše: Nam se ne more očitati, da nismo že pred dvema leti opozarjali na važnost industrije v vsaki državi, zlasti pa v državi, ki ima majhno industrijo, kakor Jugoslavija, in še to samo v enem delu države. Industrija, ki je obstajala pri nas zlasti v Sloveniji, je sedaj razen lesne industrije večinoma vezana na uvoz surovin, poleg tega pa še izdeluje v svojih obratih ali polfabrikah ali pa le posebne vrste blaga, ki so ga pred vojno izvažali na Balkan, Kitajsko, v Argentino in še nekatere druge kraje. Odjemalec kos je bila tudi Italija. Že med vojno smo opozarjali, da so mora industrija prenoviti in vzpostaviti razmeram primerno. Tembolj pa je postalo to potrebno, ker se je politična karta Evrope silno spremenila in so zlasti v jugovzhodni Avstro-Ogrski nastale nove države, ki morajo svojo industrijo adaptirati svojim gospodarskim potrebam. Do sedaj se v tem oziru ni mnogo storilo, kljub našim resnim opominom, zaradi tega pa tu tudi naša industrija v velikih škripih in posledice mora nositi delavstvo. Spominjamo se še, kako je hotel sodrug Anton Kristan pričeti in je deloma že začel akcijo za industrializacijo države. Načrti so bili v glavnem že napravljeni in načelno odobreni. Prišla pa je od vseh strani, zlasti od komunistične in klerikalne strani opozicija, tako da teh načrtov ni bilo mogoče izvesti. Za Slovenijo, Bosno in Srbijo so bili problemi za železno, rudarsko, predilno in lesno industrijo, toda pozneje je klerikalno-radikalna vlada to misel deloma popohmala.

nik osemnajstega amenda in Volsteadove postav. Njegov oče je bil namreč glavni natak in v mladih letih ga je sin spremljal na bankete, kjer se je navadil piti dobre pijače.

Njegova ljubezen do pijače je sicer nekoliko obledela, a v srenj plamt še vedno ogenj rebeljona. — Mr. Bryan je prohibicionist, — je rekel. — Jaz osebno se nisem mogel nikdar zavzemati za to doktrino. Kljub temu pa sem v svojem oficijelnem postopanju z Mr. Bryanom zadrževal svoje osebne nazore in vsled tega ni prišlo med nama nikdar do odkritih sporov v mnenju glede tega predmeta.

opustila, za Bosno in Srbijo pa je dala koncesijo tujemu kapitalu. Velika krivda, da imamo pri nas industrijsko krizo, tiči v tem, da se ni akcija izvedla in da celotva industrijskih krogih ni našla pravega odmeva.

Za kmetijsko šolstvo.

"Kmetijski list" piše: Važna naloga naših poslancev in vsega kmetijskega prebivalstva je, da se zavzamemo z vso odločnostjo za ustanavljanje novih kmetijskih šol. V vseh državah se temu vprašanju posveča največja pozornost, ker se povsod uvideva, da pomeni prosep kmeta tudi razvit države. Napredek kmetovalca pa je zopet samo tedaj mogoč, če je kmet popolnoma kos svoji težavni nalogi in če je dovolj nabržen. Zato zavisi blagostanje kmetovalca od števila in od kakovosti kmetijskih šol, katere edine mu morejo dati pravo naobrazbo. Ker primanjkuje dandanes pri nas potrebnih strokovnih šol, zato moramo gledati, da si jih čim prej priborimo. Dosega tega cilja nikakor ni tako lahka, ker ji klerikalci z vso silo nasprotujejo, dobro vedo, da izhajajo ravno iz kmetijskih šol najodločnejši pristaši "Samostojne kmetijske stranke". In čisto naravno. Fant, ki se je naučil kmetovalstva tako, da more sam vse določiti, je tudi privržen samostojno misliti, kakor mu pravijo njegovi možgani in ne, kakor mu prišepetavajo razni gospodje. Kakor hitro pa misli kdo samostojno, tedaj je že tudi pristaš naše misli (Samostojne kmetijske stranke). In zato je odpor proti kmetijskim šolam pri klerikalcih tako velik. Ta odpor pa je treba zlomiti in ker zahteva blagor dežele tako, zato bo tudi zlomljen. V raznih grasičinah pa bi se pri malo dobri volji našli potrebni prostori. Poleg kmetijskega šolstva pa je treba razviti na deželi tudi poljudno znanstveno delovanje. Pričeti se mora predavanja, osnovati se morajo knjižnice in ustanovljati se morajo poučni tečaji. Vse to se mora zgoditi čim prej, ker le tako bo kmetovalec kos drugim stanovom, ki so vse to že dosegli. Naloga krajevnih odborov je, da se o predstojem posvetujejo in da v skladu krajevnih potreb postavijo svoje delo in svoj vpliv, da se dvigne duševno delo na deželi. Zamujenega je vse polno, zato ne odlašati z delom!

Naturalizacija.

Prošnja za naturalizacijo.

Prošnja za naturalizacijo mora biti vložena po preteku dveh in pred potekom sedmih let od datuma deklaracije naprej. Postava namreč določa, da postane deklaracija neveljavna na preteku sedmih let, potem ko je bila podana.

Prošnja, kot deklaracija mora biti vložena v uradu uradnika ali clerka sodišča, državnega ali zveznega, ki ima pravosodje nad krajem stalnega bivanja prosilca.

Predno se loti vložiti prošnjo za naturalizacijo, bi si moral inozemec preskrbeti primerni uradni formular, da navede dejstva in datume za prošnjo. Ta formular je mogoče dobiti pri šolskih oblastih, ki naj bi pomagale pri izpolnjenju tega formularja. Večina ugotovili, storjenih v deklaraciji, je vsebovana že v petilji. Nekatere teh informacij je vsled tega mogoče kopirati ali prepisati iz prejšnjega papirja.

Prosilec za naturalizacijo je moral prebivati neprestano v Zdrženih državah skozi najmanj pet let, neposredno pred datumom, ko vložil svojo prošnjo in najmanj zadnje leto je moral preživeti v državi, v kateri je vložil svojo prošnjo za naturalizacijo. Če je prebival v državi skozi pet let ali več, mora imeti pri vložitvi prošnje pred clerkom in pozneje pri zaslišanju pred sodiščem s seboj dva državljana kot prič, ki poznata prosilca osebno tako, da lahko potrdita z affidavit prošnjo ter osebno pričata, da je prosilec dobrega moralnega značaja in da prebiva neprestano skozi pet let v državi in v Zdrženih državah.

Če je prosilec živel v državi najmanj eno leto, a manj kot pet let, mora imeti takrat, ko vložil prošnjo v uradu clerka, s seboj dve prič, državljana Zdrženih držav, ki prosilca dobro osebno poznata, da lahko pričata za celo dobo prebivanja prosilca v državi in za moralni značaj tekom te dobe. Ostali del petih let, preživetih v kakih drugih državah se nato lahko ugotovi s pričevanjem istih ali drugih prič, ki osebno nastopijo pri sodišču pri koncem zaslišanju ali ki predložijo affidavit, soglasno s sekcijo 10 postav. Potrebni formular za izjavo, vsebujoč primerna navodila, je lahko dobiti pri clerku sodišča, kadar se vložil prošnjo.

Prošnja za naturalizacijo mora biti vložena po preteku dveh in pred potekom sedmih let od datuma deklaracije naprej. Postava namreč določa, da postane deklaracija neveljavna na preteku sedmih let, potem ko je bila podana.

Prošnja, kot deklaracija mora biti vložena v uradu uradnika ali clerka sodišča, državnega ali zveznega, ki ima pravosodje nad krajem stalnega bivanja prosilca.

Predno se loti vložiti prošnjo za naturalizacijo, bi si moral inozemec preskrbeti primerni uradni formular, da navede dejstva in datume za prošnjo. Ta formular je mogoče dobiti pri šolskih oblastih, ki naj bi pomagale pri izpolnjenju tega formularja. Večina ugotovili, storjenih v deklaraciji, je vsebovana že v petilji. Nekatere teh informacij je vsled tega mogoče kopirati ali prepisati iz prejšnjega papirja.

Prosilec za naturalizacijo je moral prebivati neprestano v Zdrženih državah skozi najmanj pet let, neposredno pred datumom, ko vložil svojo prošnjo in najmanj zadnje leto je moral preživeti v državi, v kateri je vložil svojo prošnjo za naturalizacijo. Če je prebival v državi skozi pet let ali več, mora imeti pri vložitvi prošnje pred clerkom in pozneje pri zaslišanju pred sodiščem s seboj dva državljana kot prič, ki poznata prosilca osebno tako, da lahko potrdita z affidavit prošnjo ter osebno pričata, da je prosilec dobrega moralnega značaja in da prebiva neprestano skozi pet let v državi in v Zdrženih državah.

Če je prosilec živel v državi najmanj eno leto, a manj kot pet let, mora imeti takrat, ko vložil prošnjo v uradu clerka, s seboj dve prič, državljana Zdrženih držav, ki prosilca dobro osebno poznata, da lahko pričata za celo dobo prebivanja prosilca v državi in za moralni značaj tekom te dobe. Ostali del petih let, preživetih v kakih drugih državah se nato lahko ugotovi s pričevanjem istih ali drugih prič, ki osebno nastopijo pri sodišču pri koncem zaslišanju ali ki predložijo affidavit, soglasno s sekcijo 10 postav. Potrebni formular za izjavo, vsebujoč primerna navodila, je lahko dobiti pri clerku sodišča, kadar se vložil prošnjo.

Prošnja za naturalizacijo mora biti vložena po preteku dveh in pred potekom sedmih let od datuma deklaracije naprej. Postava namreč določa, da postane deklaracija neveljavna na preteku sedmih let, potem ko je bila podana.

Prošnja, kot deklaracija mora biti vložena v uradu uradnika ali clerka sodišča, državnega ali zveznega, ki ima pravosodje nad krajem stalnega bivanja prosilca.

Predno se loti vložiti prošnjo za naturalizacijo, bi si moral inozemec preskrbeti primerni uradni formular, da navede dejstva in datume za prošnjo. Ta formular je mogoče dobiti pri šolskih oblastih, ki naj bi pomagale pri izpolnjenju tega formularja. Večina ugotovili, storjenih v deklaraciji, je vsebovana že v petilji. Nekatere teh informacij je vsled tega mogoče kopirati ali prepisati iz prejšnjega papirja.

Prosilec za naturalizacijo je moral prebivati neprestano v Zdrženih državah skozi najmanj pet let, neposredno pred datumom, ko vložil svojo prošnjo in najmanj zadnje leto je moral preživeti v državi, v kateri je vložil svojo prošnjo za naturalizacijo. Če je prebival v državi skozi pet let ali več, mora imeti pri vložitvi prošnje pred clerkom in pozneje pri zaslišanju pred sodiščem s seboj dva državljana kot prič, ki poznata prosilca osebno tako, da lahko potrdita z affidavit prošnjo ter osebno pričata, da je prosilec dobrega moralnega značaja in da prebiva neprestano skozi pet let v državi in v Zdrženih državah.

Če je prosilec živel v državi najmanj eno leto, a manj kot pet let, mora imeti takrat, ko vložil prošnjo v uradu clerka, s seboj dve prič, državljana Zdrženih držav, ki prosilca dobro osebno poznata, da lahko pričata za celo dobo prebivanja prosilca v državi in za moralni značaj tekom te dobe. Ostali del petih let, preživetih v kakih drugih državah se nato lahko ugotovi s pričevanjem istih ali drugih prič, ki osebno nastopijo pri sodišču pri koncem zaslišanju ali ki predložijo affidavit, soglasno s sekcijo 10 postav. Potrebni formular za izjavo, vsebujoč primerna navodila, je lahko dobiti pri clerku sodišča, kadar se vložil prošnjo.

Prošnja za naturalizacijo mora biti vložena po preteku dveh in pred potekom sedmih let od datuma deklaracije naprej. Postava namreč določa, da postane deklaracija neveljavna na preteku sedmih let, potem ko je bila podana.

Prošnja, kot deklaracija mora biti vložena v uradu uradnika ali clerka sodišča, državnega ali zveznega, ki ima pravosodje nad krajem stalnega bivanja prosilca.

Predno se loti vložiti prošnjo za naturalizacijo, bi si moral inozemec preskrbeti primerni uradni formular, da navede dejstva in datume za prošnjo. Ta formular je mogoče dobiti pri šolskih oblastih, ki naj bi pomagale pri izpolnjenju tega formularja. Večina ugotovili, storjenih v deklaraciji, je vsebovana že v petilji. Nekatere teh informacij je vsled tega mogoče kopirati ali prepisati iz prejšnjega papirja.

Prosilec za naturalizacijo je moral prebivati neprestano v Zdrženih državah skozi najmanj pet let, neposredno pred datumom, ko vložil svojo prošnjo in najmanj zadnje leto je moral preživeti v državi, v kateri je vložil svojo prošnjo za naturalizacijo. Če je prebival v državi skozi pet let ali več, mora imeti pri vložitvi prošnje pred clerkom in pozneje pri zaslišanju pred sodiščem s seboj dva državljana kot prič, ki poznata prosilca osebno tako, da lahko potrdita z affidavit prošnjo ter osebno pričata, da je prosilec dobrega moralnega značaja in da prebiva neprestano skozi pet let v državi in v Zdrženih državah.

Če je prosilec živel v državi najmanj eno leto, a manj kot pet let, mora imeti takrat, ko vložil prošnjo v uradu clerka, s seboj dve prič, državljana Zdrženih držav, ki prosilca dobro osebno poznata, da lahko pričata za celo dobo prebivanja prosilca v državi in za moralni značaj tekom te dobe. Ostali del petih let, preživetih v kakih drugih državah se nato lahko ugotovi s pričevanjem istih ali drugih prič, ki osebno nastopijo pri sodišču pri koncem zaslišanju ali ki predložijo affidavit, soglasno s sekcijo 10 postav. Potrebni formular za izjavo, vsebujoč primerna navodila, je lahko dobiti pri clerku sodišča, kadar se vložil prošnjo.

Prošnja za naturalizacijo mora biti vložena po preteku dveh in pred potekom sedmih let od datuma deklaracije naprej. Postava namreč določa, da postane deklaracija neveljavna na preteku sedmih let, potem ko je bila podana.

Prošnja, kot deklaracija mora biti vložena v uradu uradnika ali clerka sodišča, državnega ali zveznega, ki ima pravosodje nad krajem stalnega bivanja prosilca.

Predno se loti vložiti prošnjo za naturalizacijo, bi si moral inozemec preskrbeti primerni uradni formular, da navede dej

ZENSKA VOJNA.

Egrodovinski roman. — Francoski pisatelj Aleksander Dumas.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

Topenje snega pomenja mokre noge, kar se pa lahko izpremeni v hud prehlad.
Mala električna pečica je ravno ono, kar potrebujete za tako vreme kot je to, kajti taka gorkota vam bo hitro posušila vaše čevlje. Izhaja iz vijaka za električno luč. To pečico so razstavljene v naših izločbah. Vstopite še danes ter recite, naj vam jih pokažejo.

The New York Edison Company

At Your Service
General Offices: Irving Place and 15th Street
Branch Offices where Electrical Appliances are displayed and demonstrated for the convenience of the public:
20 Norfolk St. 124 West 42nd St. 15 East 125th St.
424 Broadway 151 East 86th St. 362 East 149th St.
10 Irving Place 555 Tremont Ave.

Canolles je bil že nekako pol ure na svojem observatoriju ter opazoval z neizrečeno blaženostjo te zavese, mimo katerih bi šel kdo drugi povsem brezbrizno, ko se je neko okno galerije odprlo ter se je pokazal pošten obraz starega Pompeja. Vse, kar je imelo stik z vikomteso, je močno zanimalo Canollesa. Vsled tega je obrnil svoj pogled od zaves ter domneval, da se hoče Pompe pogovarjati z njim s pomočjo znamenj. Izprva je dvomil Canolles o tem, da bi ta znamenja veljala njemu, ki je prišel ozirati naokrog.
Pompe, ki je zapazil dvom barona, je spremljal svoje znake z živčanjem, katero bi lahko smatral človek za žaljivo, ker je prihajalo od lakajev ter veljalo odposlanen francoskega kralja, če bi ne držal Pompe v roki lističa, ki je bil neviden za vsako drugo oko, katerega pa je zaljubljeni takoj spoznal.
Pisemce, — si je mislil Canolles, — Piše mi. Kaj pomenja to? Približal se je, tresoč se po celem životu, čeprav je bil njegov prvi nagib oni veselja. V velikem veselju zaljubljenca pa tiči vedno čisti strah, ki predstavlja največjo mikavnost. Kdor je namreč prepričan o svoji sreči, ta ni več resnično srečen.

Čim bližje je prišel Canolles, tem bolj je razgrinjal Pompe svoj bilet. Konečno je izgnal Pompe svoje roko in Canolles svoj klobuk. Oba moža sta se torej prav dobro razumela. Prvi je izpustil bilet in drugi ga je spretno ujel. Nato se je Canolles skril za neki grm in Pompe, ki se je očividno bal nahoda, je takoj zaprl okno.
Tako pa človek ne čita prvega biletja ženske, katero ljubi. Ta bilet je brez dvoma vseboval zanj neugodna sporočila, kajti pomenjati ni mogel nič drugega kot izpremembo v načrtih, ki so bili sklenjeni prejšnji dan.

(Da je prihodnjič.)

SLOVENSKA NOTARSKA PISARNA

ANTON ZBAŠNIK

seba 102 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa.
vokal Diamond and Grant St. (nasproti Courta).
Izdeluje raznovrstne notarske dokumente, kot na pr. pooblastila, kupne pogodbe, pobočnice, zaprisežene izjave in pogoje za dobavo svojcev iz starega kraja. Preiskuje lastninsko pravico zemljišč tu in v starem kraju, posreduje v tožbenih zadevah med strankami tu in v domovini, izdeluje prevode iz slovenskega na angleški jezik, ali obratno, tožniki na sodni ali pri komercialnih razpravah in daje vsakovrstne informacije zastoj. Ose nizke, dele točno in pravilno.

NOVE COLUMBIA PLOŠČE.

Novi slovenski Columbia plošče. Nemška vojaška godba. E4688. Mila zvonček z melodram. E1654. Holzackerbaum marš. E4689. Na tleh tih. E2117. Steinerlechner marš. E4690. Ko bi mi ljubi vedel. (petje). E4096. Beautiful Girl. Polka. E4691. Še enkrat te objamem. (petje). E2184. Auf der Alm Walzer. E4692. Nedoletno oko. (petje). E2184. Auf der Alm Walzer. E4693. Hausmalerica v tejstju. E2184. Auf der Alm Walzer. E4694. Kakšno pečenko je špeta Jeda (saliva).
Novih plošč nismo mogli dobiti med vojno za noben denar, sedaj pa smo dobili par tisoč in sicer štiri slovenske in štiri nemške vojaške fina godbe. Cena ploščam je zopet stara, namreč \$1.00. kakor so bile pred vojno. Naročite jih takoj, dokler jih imamo v zalogi. 8 plošč po \$1.00 stanejo \$8.00. Dajte nam točni expressni naslov, kadar jih naročite.
IVAN PAJK, 24 Main Street, Conemaugh, Pa.

CENIK KNJIG

katere se dobi pri
Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt St. New York

Poučne knjige.

Hitri računar	.50	Zbrani spisi Jakob Alešovec	
Nemški abecednik	.35	Kako sem se jaz likal.	1.25
Nemško-angleški tolmač	.60	Prvi del	1.25
Pravilo dostojnosti	.30	Drugi del	1.00
Slovensko-angleški slovar	1.50	Tretji del	1.00
var. trdo v platno vezan	1.50	Ljubljanske slike.	1.50
Slovensko-nemški slovar (Janežič Bartol)	4.00	Četrti in peti del	1.50
Slovensko-nemški slovarček	1.00	Ne v Ameriko.	1.25
		Šesti del	1.25
		Gledališke igre.	
		Revček Andrejček	.50
		Zemljevidi.	
		Združenih držav	.25
		Celoga sveta	.10
		Krankske dežele	.10
		Zemljevidi: New York, Ill., Kans., Colo., Mont. Pa., Minn., Wis., Wyo., W. Va., Alaska.	
		vsaki po	.25
		Pet tednov v zrakoplovu	2.00
		Doli z orožjem	.50

Opomba: Naročnikom je priložiti denarno vredost, bodisi v gotovini, poštini nakaznici ali poštini znam. kah. Poština je pri vseh cenah vračunjena.

KJE SO?

Starši MARKO in MARJA LEŠNIAK in bratje VALENTIN, LOVRENC in MAKŠ LEŠNIAK ter tri sestre, katere so že omožene, ena je KATI MATHISEN, ki je bivala nekje v Chicagu, Ill. Starši so bili pred vojno nekje v Kansasu. Pri nas je pisno od Ane Kozine, pošta Tersise pri Mokronogu.
Upravištvo Glasa Naroda.
(4-5-3)

Kje je ANA GRUM? Doma je iz Pendorfa pri Grosupljem, domače Krmarjeva, stara 20 let. Okrog novega leta je prišla iz stare domovine in pisala mi je iz Chicage ter navedla naslov 1429 North Halsted St. Tja sem ji takoj odgovorila, pa mi je bilo pismo vrnjeno. Prosim, da se mi oglasi, ali pa če kdo ve zanjo, da mi naznani njen naslov. — Mrs. Agnes Stariha, R. No. 1, Holton, Mich.
(4-5-3)

Kje je moj brat J.L. PAGON, doma v Novi Osleci. Leta 1913 je bival v Gebo, Wyo. Od tistega časa mi je neznan njegov naslov. Rad bi tudi izvedel, kje se nahaja moj svak JOHN JARC, doma iz Černe vasi pri Ljubljani. Zadnji čas je bival v Cumberland, Wyo. Leta 1913 se je naselil na farmi v Texasu in ker mi ni od tedaj nič pisal, zato ne vem, kje se sedaj nahaja. Prosim cenjene rojake, da mi blagovolijo sporočiti njih naslov, če bi pa sama čitala ta list naj se pa sama javita, ker jaz sem prišel iz stare domovine in jima imam več važnih novic za poročati. Moj naslov: John Pagon, Imperial, Pa. Box 94.
(3-4-3)

KRETANJE PARNIKOV

SEDAJ PRIKLJUČNO ODPUŠČAJO SE
NEW YORK — HAMBURG
SAXONIA 10. marca — Cherbourg
IMPERATOR 12. marca — Cherbourg
ZEELAND 12. marca — Cherbourg
A TOURAINE 12. marca — Havre
RETIC 15. marca — Genoa
OLYMPIA 16. marca — Trst
FRANCE 17. marca — Havre
LYMPIC 19. marca — Cherbourg
LYNDAM 19. marca — Boulogne
ALBANIA 19. marca — Cherbourg
ARGENTINA 19. marca — Trst
AQUITANIA 22. marca — Cherbourg
ALBANIA 24. marca — Cherbourg
N. AMSTERDAM 26. marca — Boulogne
RES. WILSON 26. marca — Trst
LA SAVOIE 26. marca — Havre
BELVEDERE 2. aprila — Trst
A LORRAINE 2. aprila — Havre
ADRIATIC 6. aprila — Cherbourg
MAUPETANIA 7. aprila — Cherbourg
AQUITANIA 12. aprila — Cherbourg
Izde cen za vozne listke in vse druge dodatke, obrnite se na tovrstno.
FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York

French Line

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE
V JUGOSLAVIJO PREKO HAVRE
LEOPOLDINA 5. marca
ROCHAMBEAU 10. marca
LA TOURAINE 12. marca
FRANCE 17. marca
LA SAVOIE 26. marca
CHICAGO 26. marca
NARAVNOST DO HAMBURGA.
NIAGARA 15. marca
NEW YORK - VIGO - HAVRE.
ROUSSILLON 24. marca
Direktna železniška zveza iz Pariza v vse glavne točke Jugoslavije.
Hitri parniki s štirim in dvema vijakoma. Poseben zastopnik jugoslovanske vlade je pripravljen posredovati ob priložnosti naših parnikov v Havru ter jih točno odprati, kamor se namenjeni.
Parniki Francozke črte so transportirali celotno vojno na tisoče jugoslovanskih vojakov brez vse naravnosti.
Za šiferte in cene vprašajte v DRUŽINI PISARNI, 19 State St., N. Y. C. ali pa pri lokalnih agentih.

3 State Street New York
Prihodnji odpluje iz N. Y. parnik iz 2 vijakov REGINA D'ITALIA — 23. marca PESARO — 14. aprila. Izdajajo se direktni vozni listki du vse glavne mest v Jugoslaviji. Brezplačno vino potnikom 3. razreda.

AMERICAN LINE

Direktna služba
NEW YORK — HAMBURG
VELIKI MODERNI PARNIKI NA DVA VIJAKA:
Parnik MONGOLIA odpluje 17. marca
Parnik MINNEKAHDA (novi); samo 3. razred 31. marca
Parnik MANCHUKIA odpluje 14. aprila
Najkrajša in najpripravnější pot.
Prevažna potnike prvega in tretjega razreda. Potniki Tretjega razreda so postreženi v veliki jedilnici. Čisti prostori rezervirani za ženske in otroke.
Vprašajte v kompanijski pisarni: 9 Broadway ali pri lokalnem agentu.

U.S. MAIL STEAMSHIP COMPANY

Iz New Yorka v Italijo naravnost
V NAPOLI — GENEVO, — PALERMO
— MESSINO
"PRINCESS MATOICA" odpluje 8. marca — 21. aprila
"POCAHONTAS" odpluje 7. aprila — 19. maja
Izjavljamo udobnost. — Ljubna služba.
Cene v Napoli: za kabine od \$150. naprej. Za tretji razred \$95.00 in \$50.00 vojnega davka.
Potniški oddelci: 45 Broadway, New York. Telefon: Whitehall 1200.
Oddelci za tovare: 120 Broadway, New York. Telefon: Rector 6300.

Čim bolj postopa človek, tem več denarja pričakuje, kadar se loti dela.

Daj lačnemu človeku razpravo, da jo čita, a daj mu najprvo nekaj, da si napolni želodec.

Gube so majhne brazde, v katerih seje oče čas seme nezadovoljstva z radodarnim roko.

Cosulich črta

Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst.
SAN GIUSTO 12. marca
ARGENTINA 24. marca
PRES. WILSON 26. marca
Potom listkov, lastnih za vse kraje v Jugoslaviji in Arabiji.
Razkožne ugodnosti prvega, drugega in tretjega razreda.
Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.
PHELPS BROTHERS & CO
Passenger Department
4 West Street New York

R. M. S. P.

Evropo
Z "O" parniki vsakih 14 dni.
NEW YORK — HAMBURG
VSTAVI SE V
CHERBOURG — SOUTHAMPTON
ORBITA 21. MAJA
ORPESA 4. JUNIJA
ORDUNA 18. JUNIJA
Za pazetje 1., 2. in 3. razreda. Izborne udobnosti za potnike 3. razreda.
THE ROYAL MAIL
STEAM PACKET CO.
26 BROADWAY NEW YORK
Ali pri katerikoli parobrod. agentu

Cunard Line

Parnik
PANNONIA
odpluje 23. marca
v Dubrovnik in Trst
Kabine \$200.00
Tretji razred \$125.00
in \$5.00 vojnega davka.
V vašem mestu je Cunard — Anchor agent. Pojdite k njemu.

Anchor Line

Parnik
CALABRIA
odpluje 19. marca
v Dubrovnik in Trst
Cene za tretji razred:
V Dubrovnik \$125.00
V Trst \$115.00
in \$5.00 vojnega davka.
V vašem mestu je Cunard — Anchor agent. Pojdite k njemu.

LLOYD SABAUDO

3 State Street New York
Prihodnji odpluje iz N. Y. parnik iz 2 vijakov REGINA D'ITALIA — 23. marca PESARO — 14. aprila. Izdajajo se direktni vozni listki du vse glavne mest v Jugoslaviji. Brezplačno vino potnikom 3. razreda.

V zalogi ga je le še sto iztisov!

Slovensko-Amerikanski
Koledar
za leto 1921

40c. + poštino vred

Naročite sedaj!

Iščem prijatelja. ANTONA TRATAR, doma iz Mokronoga na Dolenjskem. Pred leti sva bila skupaj v Rock Springs, Wyo. Prosim ga, da se mi javi, ali pa če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani. — John Bizjak, Box 165, Russellton, Pa.
(1-4-3)

Rad bi izvedel za svojega svaka ANTONA BOBNIČA, ki se nahaja nekje v Cheswick, Pa. — Ako kateri od rojakov ve za njegov naslov, ga prosim, da mi ga javi, če pa ta oglas sam čita, ga pa prosim, da se mi sam javi, ker mu imam nekaj važnega za sporočiti. Vprašati ga moram o neki doti v starem kraju. Prosim torej, da se mi oglasiš, če boš čital ta oglas. Frank Oset, Box 151, Roundup, Mont.
(3-5-3)

Kje je moj strie MATIJA JEREB? Doma je iz Črnege gabra št. 16 nad Skofjo loko. Pred več leti je bil v Rock Springs, Wyo. Prosim ga, da se mi javi, ali pa če kdo ve, da mi naznani njegov naslov. — Mrs. Mary Barbič (rojena Jereb), Box 165, Russellton, Pa.
(1-4-3)

Slabi moški in ženske

Oni, ki so slaba zdravja, potrti, obupani, ne morejo delati, ne morejo spati, nimajo volje ali se veselijo življenja, naj vzamejo čudovito zdravilo, Nuga-Tone imenovano. Nuga-Tone vas napravi jakim, zdravim in močnim. Iz vašega sistema izene strupe ter vas napravi, da se čutite kot mladi moški ali mlada ženska. Nuga-Tone vam da dober tek, je dober za želodčne bolezni, za artrije, pline v želodcu in črevesju, za hujšanje, želodčne bolezni, kisel želodec, zgage, zoper bljuvanje, slab okus v ustih, pokrit jezik, izgubo energije in volje ter podobne bolezni. Izročite to notico, pojdite v katerikoli dobro lekarno, dobite steklenico Nuga-Tone in za jemljite par dni. Če ne boste popolnoma zadovoljni z uspehi, vrnite ostank steklenice lekarnarju ter dobite svoj denar nazaj.
Druggist: You can get Nuga-Tone from your jobber or from the National Laboratory, 837 E. 53. Dearborn St., Chicago. Absolutely guaranteed. Retail price \$1.00. (Ad.)

Dospelo je novo suho grozdje.

Muškatel zelo sladke debele jagode, boksa 50 funtov \$11.—
Cipar grozdje največje in najsladkeje, jagode boksa 50 funtov \$11.50
Malo črno grško grozdje, zelo sladko, boksa 50 funt. \$3.—
Pošljite \$3.00 na račun vsake bokse ki jo naročite in poslati bomo takoj.

Balkan Importing Co.

51 — 53 Cherry St.
New York, N. Y.

PREDNO SE ODLOČITE

za svojo družino sorodnika ali prijatelja naročiti vozni listek, ali poslati denar v domovino, da si ga potnik sam kupi, pišite najprvo za tozadavna pojasnila na znano in zanesljivo tvrdko
FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA". NAJ
VEČJI SLOVENSKI DNEVNIK
V DRUŽINI DRŽAVAN.